

Kulturní
a společenský
zpravodaj pro obce
Chválenice, Želčany
a Chouzovy

CHVÁLENICKÝ TROJLÍSTEK

Březen
2018

Ročník IV., Číslo 8.

Vydává Obecní úřad Chválenice • Chválenice č. p. 21, 33205 Chválenice • telefon: 377992121 • web: <http://www.chvalenice.cz/>
email redakce: chvalenicky.trojlistek@gmail.com • registrace MK ČR: E 17268

PŘED ZAČÁTKEM JARNÍCH PRACÍ

Vážení spoluobčané,

na začátku jara se Vám do rukou dostává další vydání *Chválenického trojlístku*. Zde bych Vás rád informoval o průběhu výstavby čistírny odpadních vod (dále jen ČOV) a kanalizace, o přípravách na rekonstrukci průtahu silnice I/20 a dalších připravovaných projektech.

Výstavba ČOV a kanalizace

Nejprve bych shrnul *postup prací výstavby ČOV a splaškové kanalizace*. Díky relativně příznivým klimatickým podmínkám běží výstavba takřka bez přestávk, vyjma jednoho pracovního týdne, kdy panovaly silné mrazy.

K dnešnímu dni je téměř dokončen *výtlač kanalizačního potrubí z Chválenic do Želčan* a zároveň je postaveno cca 700 m gravitační kanalizace. Musím konstatovat, že do této doby probíhají stavební práce převážně mimo zastavěné území a Vás se tato činnost příliš nedotkla. Situace potrvá zhruba do poloviny dubna. Poté se naplno rozběhnou stavební práce na průtahu silnice I/20 obcí. Stavební práce na splaškové kanalizaci mimo objekt silnice I/20 budou pokračovat až začátkem září roku 2018. Výstavba samotné ČOV přerušena

Nejmladší účastnice letošního masopustního průvodu

nebude, neboť je nutné, aby začátkem listopadu 2018 byl zahájen zkušební provoz. Některé nemovitosti budou k tomuto datu připojovány na nově zřízenou stokovou síť.

Oprava průtahu silnice I/20

Vítězem výběrového řízení na *dodávku stavebních prací na opravě průtahu silnice I/20 obcí Chválenice* se stalo sdružení dodavatelů *SWIETELSKY stavební s.r.o., Streicher spol. s r.o. Plzeň a Silnice Klatovy*. Stavební práce na *průtahu silnice I/20 obcí Chválenice* budou zahájeny 16. dubna tohoto roku. Nejprve bude vyměněna *dešťová kanalizace* od benzinové stanice až k Řezníčkům. V místech, kde dochází k souběhu dešťové a splaškové kanalizace, bude rovnou *pokládána i tato nově budovaná síť*. Tyto práce potrvají cca do konce srpna roku 2018. Následovat bude *úprava přechodů pro chodce*, výstavba plánovaných chodníků a na samotný závěr dojde k *výměně živичného povrchu komunikace*.

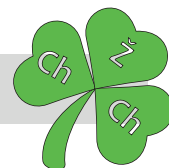
Stavební práce na výměně a výstavbě kanalizace bude rozdělena do 4 částí:

- **1. část** (od 16.4. do 13.5.) bude od benzinové stanice cca k pomníku Antonína Švehly.
- **2. část** (od 14.5. do 6.6.) bude v rozsahu od pomníku Antonína Švehly až kousek pod bytovky, v této etapě proběhne výměna kanalizace na straně u kostela

Pokračování na str. 2

Letošní Zelený čtvrtek na návsi v Želčanech

PŘED ZAČÁTKEM JARNÍCH PRACÍ

Pokračování ze strany 1:

Z aktuálních prací na kanalizaci ve Chválenicích

- **3. část** (od 7.6. do 8.7.) bude v rozsahu od pomníku Antonína Švehly až kousek pod bytovky, v této etapě proběhne výměna kanalizace na straně u obecního úřadu.
- **4. část** (od 9.7. do 31.7.) obsáhne úsek od pod bytůvek až na konec obce k Řezníčkům

Uvedené termíny jsou pouze orientační. Stavba samotná s sebou přinese uzavírky silnic III. třídy (silnice na Nezvěstice, na Nezavětice, na Nebílovský Borek) a pochopitelně střídavou jízdu na semaforu na silnici I/20.

Vždy bude osazen jeden pár semaforů v úseku dlouhém cca 500 m, bude-li to možné, budou semafony na noc staženy mimo komunikaci a bude umožněn obousměrný provoz.

Oprava průtahu silnice I/20 obcí Chválenice bude náročná jak pro vás občany, tak pro stavbu samotnou a pochopitelně i pro řidiče, kteří skrz obec projíždějí. Proběhne-li vše bez komplikací, stavební práce budou ukončeny do konce října roku 2018 a průtah obcí změní tvář.

Bohužel výstavbě a opravě kanalizace musí ustoupit

některé stromy stojící buď přímo na kanalizaci, která bude opravována, nebo rostou v těsné blízkosti výkopů a jejich okopáním by se zvýšilo riziko jejich vyvrácení.

Po skončení stavebních prací budou stromy nahrazeny novými, bohužel již ale v jiných lokalitách, jelikož místa, kde dnes rostou, nebudou pro náhradní výsadbu vhodná z důvodu uložených sítí.

Projektová příprava

Snahou obce je, aby po dokončení stavebních prací na realizaci akce **Chválenice - ČOV a kanalizace 1.- etapa** bylo plynule navázáno s 2. etapou. K tomu, abychom mohli odkanalizovat zbytek našich vsí, je nutné doprojektovat části, které nebyly v rámci prvotního projektu řešeny. Tato činnost je již v běhu a projektová dokumentace bude zpracována jako jednostupňová v rozsahu ke stavebnímu povolení.

Rekonstrukce rozvodů elektřiny a výstavba nového veřejného osvětlení

Společnost **OMEXOM GA energo** již předala projektovou dokumentaci společnosti **ČEZ Distribuce a.s.** Distributor nyní bude soutěžit dodavatele stavebních prací.

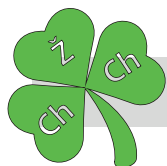
Jelikož dojde k demontáži vzdušného vedení, byla obec nucena zahájit přípravu na realizaci nového osvětlení. Dohodli jsme se se stejnou projekční kanceláří na zpracování projektové dokumentace i na výstavbu nového veřejného osvětlení. Dokumentace je již hotová a nyní čekáme, až nabude právní moci Územní rozhodnutí. Jakmile obdržíme projektovou dokumentaci, vypíšeme výběrové řízení na dodavatele stavebních prací.

I tato stavba bude dokončena do konce roku 2018. Pro doplnění uvádím, že na výstavbu veřejného osvětlení podala obec Chválenice žádost o dotaci do programu Obnovy a stabilizace venkova Plzeňského kraje.

Oprava kulturního zařízení v Želčanech

Obec Chválenice zažádala společnost **Českou energetickou přenosovou soustavu** (dále jen ČEPS a.s.) o dotaci ve výši 700 000,- Kč na opravu kulturního zařízení v Želčanech. Výše uvedená společnost přiznala obci dotaci 250 000,- Kč. Rozpočtované náklady na celkovou rekonstrukci kulturního zařízení v Želčanech jsou projektantem určeny na 1 400 000,- Kč. Bohužel výše dotace nenaplnila naše očekávání a je nutné určit priority, jakým způsobem bude rekonstrukce postupovat a jak ji budeme etapizovat.

Pokračování na straně 3

PŘED ZAČÁTKEM JARNÍCH PRACÍ

Pokračování ze strany 2:

Přeložka silnice I/20

Nyní bych ve zkratce shrnul *posun přípravy přeložky silnice I/20*.

Začátkem roku 2018 proběhlo jednání v Praze na **Generálním ředitelství silnic a dálnic ČR** (dále jen ŘSD) mezi zástupci ŘSD, obce a zájmových spolků z obce Chválenice. Předmětem jednání bylo *zpracování projektové dokumentace na vliv stavby na životní prostředí tzv. EIA*. Současná legislativa neukládá investorovi povinnost řešit pro typ této stavby EIA přímo. Legislativně je potřeba zpracovat projekt k zjišťovacímu řízení a až krajský úřad rozhoduje, zda je třeba zpracování dokumentace EIA.

Na tomto jednání bylo dohodnuto, že dokumentace k zjišťovacímu řízení *bude zpracována v rozsahu tzv. velké EIA*. Žádný aspekt nebude opominut. Již byly zadány *biologické průzkumy* (v rozsahu 12 měsíců), které odstartují s jarním obdobím. Pro zjišťovací řízení budou použity dva aspekty a to jarní a letní. Po zpracování a projednání této dokumentace bude krajský úřad rozhodovat, zda je zjišťovací řízení dostačující, nebo se bude muset řešit tzv. *velká EIA*.

Jakmile se tento projekt dokončí a projedná, jsou přislíbeny *přípravné práce na dokumentaci* pro územní rozhodnutí.

GDPR

Vážení spoluobčané, chtěli bychom Vás informovat, že dne 25. května 2018 nabývá účinnosti **Obecné nařízení o ochraně osobních údajů – tzv. GDPR** (General Data Protection Regulation).

Jedná se o *nařízení Evropského parlamentu a Rady EU*, které v ČR nahradí současnou právní úpravu ochrany osobních údajů.

Nové nařízení klade *důraz zejména na zpřístupnění interních procesů a zabezpečení získaných dat*. Dále zdůrazňuje právo každého získat informace o tom, jak se s jeho údaji nakládá, právo domáhat se opravy případných chyb (například nepřesnosti v údajích), a např. také právo žádat v určitých případech správce osobních údajů o výmaz veškerých jeho osobních údajů.

Chtěli bychom Vás občany ubezpečit, že s Vašimi soukromými daty zacházíme již nyní s co nevyšší opatrností. V současné době provádíme drobné úpravy, které vycházejí z GDPR. Ohledně Pověřence pro ochranu osobních

údajů a samotné implementace GDPR *budeme spolupracovat s mikroregionem* a danou službu budeme nakupovat hromadně v rámci mikroregionu. Bohužel jsme v situaci, kdy zákonodárci našeho státu dosud neschválili zákon, který by zaváděl systém GDPR do práva České republiky. Proto v současné době *nepanuje ve společnosti jednotný výklad tohoto nařízení*.

Rád bych Vás rád pozval na 3. ročník akce **Uklidíme Chválenice, Chouzovy a Želčany**. Tento úklid se uskuteční 7. dubna od 9 hod. Sraz účastníků bude ve Chválenicích u pergoly a v Želčanech na návsi. Na závěr této akce si všichni účastníci budou moci opéci buřtu. Zároveň bych Vás rád upozornil na **dětský den**, který obec pořádá ve spolupráci s místními spolky a uskuteční se 16. června od 14 hod.

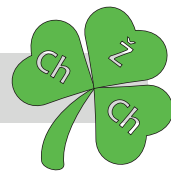

V závěru mého příspěvku bych Vám všem rád popřál pohodové svátky jara a bohatou pomlázku.

Ing. Pavel Kvídera, starosta

AKCE V OBCI BĚHEM JARA

- **24.3. 2018 od 14.00 hodin** - Český svaz žen pořádá Velikonoční dílny - hasičárna Chválenice
- **1. 4. 2018 od 10 hodin** - SKK pořádá zorbing fotbal - turnaj - kulturní dům ve Chválenicích
- **7. 4. 2018 od 9 hodin** - Uklidíme Chválenice, Chouzovy a Želčany
- **8.4.2018** - SKK pořádá Vítání jara - U velkého rybníka ve Chválenicích (buzení Farškaláka, výroba pištalek, lodiček a kuličkyáda)
- **20. 4. 2018 od 19 hodin** - Veřejné zasedání zastupitelstva obce - klubovna v Želčanech
- **30. 4. 2018 od 16 hodin** - Český svaz žen pořádá Čarodějnickou školu + Májka - U velkého rybníka ve Chválenicích
- **3.-8. 5. 2018** - SKK pořádá cyklovýlet + Anifilm Třeboň (čtyřdenní cyklovýlet, promítání)
- **5. 5. 2018 od 10 hodin** - SDH Želčany pořádá soutěž mladých hasičů v Chouzovech - Chouzovský rybník
- **6. 5. 2018 od 8 hodin** - Tradiční pouť na Planinech
- **8. 5. 2018 od 13 hodin** - SDH Želčany pořádá v Želčanech rybářské závody - Ploutef Fest
- **12. 5. 2018 od 14 hodin** - Ulita Chouzovy pořádá stopovačku od Velkého rybníka ve Chválenicích do Chouzov
- **16.5.2018** - Český den proti rakovině aneb květinový den - charitativní akce - zajišťuje SDH Želčany
- **25.5.2018** - Noc kostelů - Chválenice, kostel sv. Martina
- **26. 5. 2018 od 13 hodin** - rybářské závody ve Chválenicích na rybníku

K JUBILEU ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY

Při příležitosti 100. výročí vzniku Československé republiky se obec Chválenice zapojila do projektu *mapování a ošetření stromů svobody a lip republiky* na www stránkách <http://lipyrepubliky.cz/> a <http://www.stromysvobody.cz/>. Chválenická obec přispěla do projektu **alejí Republiky** vysazenou v Želčanech roku 1969 a **lípou Svobody** vysazenou ve Chválenicích v roce 2015.

Původní *chválenická lípa Svobody* byla vysazena 11. května 1919 na trávníku mezi chválenickou farou a kostelem sv. Martina, na severním okraji chválenické návsi. Kvůli neshodám mezi obecním a farním úřadem byl v době elektrifikace obce, roku 1923, do těsného sousedství lípy umístěn transformátor, původně plánovaný na okraj Chválenic. Větve, které zasahovaly do drátů vedoucích od transformátoru, byly soustavně ořezávány a lípa bez koruny živořila. V roce 1968, měla kmínek pouhých 25–30 cm. Proschlá lípa Svobody byla poražena 27. března 2011, po necelých dvaadevadesáti letech. Obec Chválenice se rozhodla jako pokračování tradice chválenické lípy Svobody a také jako náhradu za zaniklý strom vysadit u Velkého rybníka na severním okraji

Lípy republiky
1918-2018

STROMY
SVOBODY
1918
2018

obce novou lípu Svobody, a to 17. října 2015 při příležitosti 70. výročí osvobození obce od nacismu. Obnovení chválenické lípy Svobody se zúčastnili zástupci všech tří vsí, které dnes tvoří obec Chválenice – Chválenic, Želčan a Chouzov.

Alejí Republiky je skupinou pěti lip vysazených v roce 1969 na jižním okraji vsi Želčany na paměť 50. výročí vzniku Československé republiky. Původní plán počítal s vysazením lípek na návsi. Nakonec bylo rozhodnuto o vysazení stromků na obecním pozemku za domy dvou organizátorů – želčanského kronikáře Václava Kosnara a jeho přítele Zdeňka Hostáně. Lipky byly zasazeny 13. dubna 1969. Pět lip představovalo pět desetiletí Československé republiky. Čtyři lípy zasadili čtyři želčanští školáci. Od obce směrem k jihu tak učinili postupně Vlasta Kosnarová, Václav Benda, Jaroslav Kosnar a Zdeňka Hostáně. Kronikář Václav Kosnar spolu se Zdeňkem Hostáněm zasadili poslední lípu. Událost doprovodil slogan: „Pět lip pět desetiletí, to si pamatujte, své stromky si chraňte, potomkům o tom vyprávějte!!!“

Jiří SANKOT

POZVÁNKA NA LETOŠNÍ NOC KOSTELŮ

25.05.18
NOC KOSTELŮ

V letošním roce se náš kostel opět zapojí do celostátního programu, který proběhne 25. května. V této chvíli nemáme ještě definitivně potvrzenou účast všech

plánovaných účinkujících, ale lze říci, že se návštěvníci určitě dočkají *buď koncertu, nebo opět divadelního představení*. Nebude chybět *soutěž pro děti s odměnou* pro všechny účastníky. Dále se přichozí poutníci budou moci těšit na *komentovanou prohlídku kostela s výstupem ke chválenickým zvonům*. Naše zvony se rozezní několikrát během večera a noc kostelů i zakončí.

Podrobný program bude zveřejněn včas na stránkách: www.nockostelu.cz, na plakátech v obci i místním rozhlasem. Těšíme se na malé i velké návštěvníky, co se zajímají o historii, nebo hledají možnost setkání s něčím, co přesahuje všední život.

Ing. Jiří BASL, zástupce farnosti

Noc kostelů ve Chválenicích 2017

ZIMA VE CHVÁLENICKÉ ZÁKLADNÍ ŠKOLE

Ve škole jsme se ani během zimy nenudili

Ve škole se nikdy nenu-
díme. Před nejkrásnějšími
svátky v roce jsme pečlivě na-
cvičovali pohádku o dětech,
které se skamarádily s nad-
přirozenými bytostmi...

Představení, které děti za-
hrály na vánoční besídce se
jmenovalo stejně jako film,
podle kterého byla pohádka
nacvičena „Ať žijí duchové“
Na scéně se objevili rytíř
Brtník z Brtníku i jeho dcera
Leontýnka, hajný, cobý lesa
pán, švagrová alias Černá
kronika i vykuk Jouza, Dlouhý
Janek..., zkrátka
postavy z této zfil-

mované pohádky se proháněly **15. prosince**
po jevišti sálu místní restaurace. Tradiční
součástí besídky byl *prodejný jarmark*, kde
dětí prodávaly své výrobky, které vyrobily
pod vedením paní učitelky Otcové.

Po vánočních prázdninách jsme opět na-
stoupili do školy a práce se rozjela. Nejprve
k nám zavítali *Tři králové* a ukončili jsme vá-
noční období.

Aby se nám lépe učilo vše, co musí
správný žák umět, máme látku pěkně roz-
loženou a „zabalenou“ v *projektech*. Často
tak ani nevíme, že se vlastně učíme, dozví-
dáme se spoustu nových věcí formou her a

různých aktivit. A tak máme za sebou projekty „Zima“,
„Olympiáda“ a právě spouštíme projekt „Jaro a Veliko-
noce“.

Navštívili jsme i *divadlo Alfa*, kde jsme zhlédli předsta-
vení o mumii. Vůbec jsme se nebáli, i když trochu to stra-
šidelné bylo.

Mgr. Oldřiška JANEČKOVÁ

Představení, ve kterém si zahrál i pan ředitel

Vloni, krátce před Vánoci, jsme se stali diváky Vánoční
besídky naší školy. Tato tradiční akce se konala v sále mí-
stního hostince, v páteční **podvečer 15. prosince**. Už před
začátkem představení byl sál plný dychtivých diváků,
hlavně z řad rodičů a příbuzných účinkujících žáků a žáček
školy a školky. V zadní části sálu si bylo možno prohléd-
nout a koupit výrobky, které děti vyrobily v kroužku šikov-
ných ručiček a během hodin pracovní výchovy pod
vedením paní učitelky Šárky Otcové.

Představení začalo vystoupením pásma dětí z mateř-
ské školky. Objevilo se množství **sluníček a mráčků**, které
recitovaly, zpívaly a tančily po celém pódiu. Toto krásné
představení bylo sestaveno a nacvičeno paními učitelkami
z mateřské školky Markétou Nachtmanovou a Kateřinou
Bartoňovou. Celé pásmo mělo veliký úspěch a bylo často
přerušováno bouřlivým potleskem.

V další části večera jsme byli svědky skvělé adaptace
muzikálu **Ať žijí duchové**. Děti ze základní školy sehrály
celou pohádku, zazněly všechny krásné písničky od autorů
Jaroslava Uhlíře a Zdeňka Svěráka. Divadelní scénu do-
plnily pěkné originální kulisy, a zvláště pojízdný automobil,
bez kterého by představení nebylo úplné. V rolích Jouzy a
Černé kroniky sklidili úspěch pan ředitel Pavel Litvan a
paní učitelka Šárka Otcová. Největších ovací se však do-
čkala paní učitelka Oldřiška Janečková, neboť ona byla
tou, která vedla nácvik divadla a písniček.

Po divadle si všichni mohli poslechnout a **zazpívat ko-
ledy a vánoční písničky** s doprovodem kytary paní uči-
telky Janečkové. Do svých domovů jsme si kromě
úžasného zážitku odnášeli za tmy pocit, jak je dobré, že
máme ve své obci školu, ve které jsou lidé, pro které není
problém udělat něco navíc pro všechny. Ing. Jiří BASL

ZIMA VE CHVÁLENICKÉ ZÁKLADNÍ ŠKOLE

Opravdu vydařené setkání v mateřské škole

V prosinci se po delší době shledaly tři bývalé dlouholeté pracovnice Mateřské školy Chválenice: ředitelka mateřské školy Pavla Keslová, školnice Vlasta Koubová a kuchařka Drahomíra Vavrejšnová. Všechny tři si se zájmem prohlédly zrekonstruovanou budovu školy a s nemenším zájmem vyslechly odpovědi na řadu svých otázek.

Užívají si už důchod a věnují se jiným činnostem, ale na bývalém pracovišti se sešly rády. Po celý den měly možnost sledovat změny ve vybavení budovy ZŠ a MŠ, povídkaly si o rodinných záležitostech, o zdraví i o tom, co je náplní jejich času v důchodu. Zúčastnily se rovněž generální zkoušky na vánoční besídku. Děti na ni nacvičily pásmo *Sluníčka a mráčkové*.

Milému setkání nechybělo ani pohoštění z vlastních zdrojů. V odpoledních hodinách se rozcházely do svých domovů se slibem, že se v budoucnu určitě zase sejdou.

Celou akci připravila, promyslela a účastnice doprovázela autorka tohoto příspěvku. Na fotografii jsou účastnice setkání i s jejich průvodkyní. **Markéta NACHTMANOVÁ**

VYROBTE SI TRADIČNÍ KRASLICI Z BLOVICKA

V minulosti bývalo Blovicko známé kvůli výrobě zvláštní kraslice zdobené barevnými hadříky a dužinou ze sítiny rozkladité nebo sítiny klubkaté, trávy, která rostla poblíž rybníků a mokřadel. Tyto kraslice se používaly k výzdobě světnic, dávaly se dětem jako chrasťtka a zdobily se s nimi vrcholky májek. Kromě Blovicka se podobné kraslice vyráběly také v některých oblastech Polabí, na jižní Moravě a jižním Slovensku. Pojďme si přiblížit postup jejich výroby:

Materiál a pomůcky

- Dužina sítiny jezerní
- Látky různých barev a s různými dekory
- Vyfouknutá vejce – mohou být i hnědá, neboť celý povrch se oblepí vzorem
- Lepidlo – disperzní lepidlo – Herkules
- Lepicí pasta
- Řídké těsto z hladké mouky nebo škrob
- Dřevěná špachtle nebo špejle
- Nůžky nebo nůž
- Mikroténový sáček na sítinu
- Krabice na uskladnění

Příprava materiálu

- Síтина se sbírá v zimních měsících, kdy je její dužina vyzrálá. Síтина se ostříhá co nejdelší a její další zpracování musí proběhnout do tří dnů, jinak dužina zaschne a nepůjde vytlačit ven. Dužina se vytlačuje rozštěpením spodního konce lodyhy nehtem, palcem, dřívkem či špejlí.
- Po vytlačení se nechá při teplotě 10–15°C vyschnout a skladujeme v mikroténovém sáčku v krabici. Přeschlá dužina se láme, čerstvá – nevyschlá – dosychá až na vajíčku a vytváří mezery na vajíčku, kterými prosvítá skořápka vajíčka. Při práci můžeme dužinu zvlhčovat rozprašovačem. Dužina se lepí na vejce v přírodním stavu, lze ji však barvit textilními barvami za studena a dužinu tak kombinovat do různých geometrických

vzorů. Stříháním na krátké válečky můžeme tvořit i rostlinný vzor. Technika lepení jezerní sítinou je efektní, neumožňuje však osobitý rukopis a škála ornamentů je omezená na spirály, kroužky, vlnovky, vodorovné linie a jejich vzájemnou kombinaci, popřípadě kombinaci s textiliemi – barevnými sametkami, lemovkami, ústřížky látek, barevnou vlnou apod.

Pracovní postup

- Dírkami provlečeme tenkou stužku na zavěšení, na spodním konci můžeme stužku přilepit nebo zavážeme na uzel. Pokud použijeme textilie, dbáme na barevnou sladěnost stužky s použitými textiliemi.
- Na skořápku vajíčka nanese trochu lepidla a dřevěnou špachtlí rozetřeme po povrchu.
- Při nejjednodušším vzoru, kterým je spirálovité omotání dužiny kolem celé plochy vajíčka, začínáme na vrchním konci vajíčka a postupně kolem dokola motáme dužinu těsně vedle sebe.
- Napojování dužiny provádíme na vajíčku šikmým uřezáním konce dužiny a protilehlým šikmým zaříznutím napojovací dužiny na podložce.
- Šikmými konci provedeme napojení a pokračujeme v práci postupným nanášením lepidla a motáním dužiny kolem vajíčka až do konce.
- Takto můžeme sítinu lepit v proučcích, stáčet do spirál, kroužků, závitnic nebo různých vlnovek, srdíček, popřípadě můžeme tvary různě kombinovat.
- Dužinu můžeme doplňovat barevnými sametkami, šňůrkami, prýmkami, vyšíváními stuhami či kousky textilií. Z obarvené dužiny lze stříhat nízké špalíčky s v pásech skládat do tvarů kytiček. Při použití textilií nejprve lepíme textilie, potom dužinu, která má v tomto případě funkci doplňkovou. Z textilních ústřížků lze vytvářet i figurální vzory – v minulosti krojové figury. (js)

POZVÁNKA NA LETOŠNÍ STAROČESKÉ MÁJE

V KVĚTNU SE USKUTEČNÍ V NĚKOLIKA OKOLNÍCH VESNÍCÍCH HNED TROJE STAROČESKÉ MÁJE (CHLUM – 8. KVĚTNA, SEDLEC – 19. KVĚTNA A NEZVĚSTICE – 19. KVĚTNA). K TOMU SE 19. KVĚTNA V BOŽKOVĚ ODEHRAJE SLAVNOST, KTERÁ SE TAKÉ NECHALA STAROČESKÝMI MÁJI INSPIROVAT.

Jak takové Máje probíhají a co si můžeme pod pojmem Staročeské máje představit? Jak již samotný název napovídá, jde o slavnost pořádanou v květnu. Svátek, kdy má mládež možnost zorganizovat si společný den, večer odměněný třeba i troškou „zakázaného ovoce“ v podobě taneční zábavy a alkoholového

opojení, které k těmto oslavám od nepaměti patří. Den, kdy chlapci vyvádějí dívky z domu, a zatančení u májky má symbolizovat, že je dívka „na vdávání“. Tradice praví, že každá svobodná dívka by měla mít u rodného domu postavenou májku, mladou břízku ozdobenou pentlemi. Tak vlastně mládenci projevují dívkám svou náklonnost.

Novodobé Staročeské máje pobíhají v každé vesnici jinak dle vlastních možností a zvyklostí. Celá akce začne většinou v ranních hodinách obchůzkou krojovaných chasníků, kteří za doprovodu muziky probudí celou obec. Poté krojovaná chasa včetně krále, kecala, rychtáře atd. projde za doprovodu živé kapely obcí. Jdou od stavení ke stavení a všechny zvou na večerní májovou veselici. V každé chalupě má král krátké povídání, zazpívá se písnička, tancuje se a je připraveno malé pohoštění. V některých obcích chodí v průvodu „policajt“ který vybírá od otců svobodných dívek peníze a královnou je zvolena ta, jejíž otec dá nejvíce. Přesně tak si volí královnou máje například v sousedních Nezvěsticích.

Dalším způsobem, jak zvolit královnou Májů je vybrat tu, která se do roka vdá. Protože další máje mohou podle

Richard Škala s lužanskou královnou Máje (1996)

tradice proběhnout až když se královna vdá. Než projde průvod celou vsí, je večer a v obecním sále začíná májová veselice. Nejprve chlapci říkají žertovné básničky na děvčata, pak proběhne volba královny. Poté nesmí chybět zatančení České besedy všemi krojovanými a následuje zábava do ranních hodin. Beseda je český společenský tanec 19. století. Je to skladba lidových tanců, kroků, a figur spojených na způsob salonního tance čtveřylka. Česká beseda zpracovává deset lidových tanců ve čtyřech oddílech a v řadě figur, které vycházejí z možností vybraných českých tanců.

Autorka tohoto článku byla jednou z královen Májů. Zvolili si ji roku 1996 při slavnosti v Lužanech na Přestícku. Tradici neporušila, do roka se vdala, a tak mohly být Máje i v příštím roce.

Novodobá tradice Staročeských májů vznikla v Čechách počátkem 20. století, kdy jejich prostřednictvím chtěla Národní jednotu Pošumavská šířit staré české tradice v poněmčených oblastech západních Čech. Po vzniku republiky se nové tradice ujala agrární strana společně se Selskou jízdou a rozšířily ji po celých Čechách. V našem kraji byli průkopníky Staročeských májů sousedé v nedalekých Střížovicích. První Máje se zde odehrály v roce 1920, další pak v letech 1924 a 1930. Roku 1930 se Májů zúčastnila také chasa z naší obce. Ještě slavnější Máje se ve Střížovicích odehrály v roce 1945, kdy domácí jeli na dvacetí koních a přespolní na dalších sedmadvaceti. Ve Chválenicích se pravděpodobně samostatné Máje v minulosti odehrály pouze jednou, v roce 1933.

V novodobé historii se Staročeské máje v okolí konaly také v Losiné a v Nezabaveticích. Nechme se proto překvapit, jaké Máje připraví sousední vsi v letošním roce.

Jana ŠKALOVÁ

PŘÍBĚH Z LESA – SPOKOJENOST NADE VŠE

Na kraji lesa,
v smrkovém háji, Spokojenost všem přeje
od hlavy po paty, Jana VOKOUNOVÁ
jehličí měl šaty.

Na ně si často stěžoval,
když jiným šatem se chtěl vychloubat.

Měl přání snad jediné,
že chtěl by šaty skleněné!
Přání splněno je!

Však k večeru víchř a bouře se přihnala,
ze skleněné nádhery zůstala jen hromada.
Smrček smutný dál,
ještě jedno přání mám!

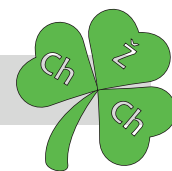
Listí zelené, heboučké chtěl bych mít!
Přání splněno je!

Ze vsi však mlsná koza se zaběhla
a heboučké listí smlsala.

Ještě poslední přání mám,
smrček prosí dál.

Já místo jehličí chtěl bych drahokamy!
Však tulák se dere houštinami
a rychle pytel rozváže
a drahé kamení tam naháže.

Tu smrček pochopil,
že navždy od hlavy po paty
je jehličí jeho pravé šaty.

LETOŠNÍ ROK S AKCEMI SKK CHVÁLENICE

Letos nám, milé děti, *Farškalák zaspal* a nestihne *Zorbingový turnaj 1. dubna*. Bude ho to mrzet, protože tuhle švandu tu hned tak nezažije. Čtyřlenná družstva, balená v airbagu, honící se po celém sále. Tohle bude stát za to!

Zato až ho společně probudíme, bude mít kolem lešičku pěkně uklizeno. V sobotu **7. dubna** si *Uklidíme Česko* a hned v neděli **8. dubna** *Farškaláka společně probudíme*. A hned si jaro vylepšíme *stavěním korábů sedmi moří*, výrobou *píšťal pro obecní varhany* (zatím zmenšený model z vrbového proutí. Ale za pár let, kdo ví!), *závody veslic s vodníkem* a zpátky a dalšími kratochvílemi.

Letošní *Anifilm* začíná v Třeboni **4. dubna**. Státní a jiné svátky tento rok nepřejí přespolním, a tak se naše účast bude řídit spíše kalendářem pracovním než festivalovým. I přesto lze ovšem očekávat nevšední cyklistické a kulturní zážitky.

31. května je stanoven *odjezd na výpravu kajakem po proudu Vltavy* až kam nás voda zanes. Proti proudu silně nedoporučuji – nejsou vidět vývěsní štíty občerstvení.

Svou tělesnou zdatnost, šikovnost nohou, bystrost hlavicek a postřeh brankářů ověříme **23. června** na *Čunčacupu*. Tradiční oslava sportu, věhlasný turnaj otevřený všem místním i přespolním spolkům a sportsmanům.

Začátek školního roku přivítáme **7. a 8. září** v *Letním kině*. Filmy jsou ještě předmětem vášnivých debat, nicméně zárné počasí je již najisto zajištěno! Jestli tedy, drahé děti, *Farškaláka* moc nenazlobíte.

Ve státní svátek **28. září** otevřou *Junáci 3 pražské jezy*, abychom se i my stejně svobodně jako sv. Václav mohli pokochat pohledem na Prahu jinak neviděným – pohledem z hladiny Vltavy. Ostatně i zážitek ze sjíždění mohut-

ných Vltavských jezů je jinde v Čechách nevidaný.

13. října zadují větry západu a povětroni všelící ze všech stran světa sletí se pod Farskou skálu ukázat všem krásu svých křídel a skvělost svého letu. aneb *Drakiáda*.

17. listopadu se rozloučíme *svitem lampiónů* a rozzářenou večerní oblohou s naším milým *Farškalákem* a uložíme ho k zimnímu spánku až do prvních hřejivých paprsků příštího jara.

Ing. Tomáš KOUKOLÍČEK

8. dubna budeme stavět koráby sedmi moří !!!

organizuje **SKK CHVÁLENICE** **NEDELE 1.4.**
Dětské týmy startovné za 50%
PRO DĚTI I DOSPĚLÉ od 10:00
SPORTOVNÍ ODPOLEDNE
ZORBING FOTBAL - TURNAJ
 - přihlášky do 27.3. na skkchvalenice@seznam.cz
 - zveme děti, rodiče, prarodiče dne 1.4.2018 NE
 - prezentace 9:30 start v 10:00 sál Chválenice
 - fotbálek 3 v poli a brankář, individuální soutěže
 - startovné bude dopřesněno na místě dle počtu týmů (předběžně 600Kč za tým, individuální soutěže)
 - kategorie: dětské (do 14 let) a dospělé týmy
www.skkchvalenice.cz

SKK Chválenice vás všechny zve na turnaj v **ZORBING-FOTBALE**, který se koná 1.4.2018 od 10:00 v kulturním sále ve Chválenicích.

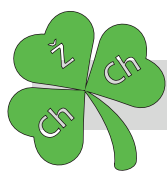
Přihlášky, prosím posílejte na tento e-mail: skkchvalenice@gmail.com

Prosím na tento e-mail přeposlat i již odeslané přihlášky.

Původní e-mailová adresa skkchvalenice@seznam.cz je z technických důvodů nefunkční.

Děkujeme a těšíme se na setkání s vámi.

SKK Chválenice

LETOŠNÍ ZIMA S AKCEMI ČESKÉHO SVAZU ŽEN

Čtvrtý ročník masopustu ve Chválenicích

Letos se už po několikáté konal masopustní průvod po Chválenicích. Sraz byl **17. února** v deset hodin u hostince a poté, co přišla většina účastníků, se vyrazilo s hudebním doprovodem po vsi.

Sešla se spousta masek, tradičních i novodobých. Jen pro příklad bych chtěl zmínit *masopusta s cepem*, vlka, kominíka, mrtvou nevěstu, gejšu, různá zvířátka, šašky, vojáka, vězně, dědky a báby. *Děti se mohly vézt na valníku*, který byl tažen krásně vyzdobeným traktůrkem, a aby neprochladly, valník byl vystlán spoustou dek. Taktéž byl k dispozici horký čaj.

U každého domu, kde nám otevřeli, následoval tanec masky s hospodyní, nebo hospodářem za doprovodu našich muzikantů. Odměnou účastníkům bylo různé občerstvení pevného i tekutého charakteru. Celá akce se protáhla až do odpoledních hodin, neboť Chválenice mají spoustu ulic. Obyvatel, kteří se nezalekli maškar, bylo mnoho. I když byl mráz, *tekuté občerstvení alkoholového druhu nás rozechřálo* a tancování se stávalo uvolněnějším a radostnějším. Jen jsme pak museli hlídat jeden druhého před ztracením v ulicích a pomáhat si navzájem při ztrátě stability.

V odpoledních hodinách *jádro průvodu doputovalo do místního hostince*, kde bylo možno pokračovat ve veselí (tedy kdo toho byl ještě schopen).

Masopustní průvod se podle mého velice vydařil a těšíme se na další. Velký dík patří pořadatelům, mají s přípravou hodně práce.

Ing. Jiří BASL

Fotoreportáž z dalších zimních akcí svazu žen

1.

2.

4.

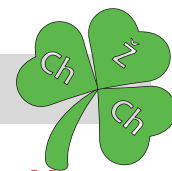

3.

1. Příjezd Ježíškova pomocníčka do Chválenic – dáreček dostali i ti nejmenší.

2.–4: Dětský maskarní bál ve Chválenicích – kapela Bobelin hrála pro radost dětem v maskách.

3.–4: Nejmladší účastníci dětského maskarního bálu

LETOŠNÍ ZIMA S AKCEMI ČESKÉHO SVAZU ŽEN

Akce plánované ČSŽ pro nadcházející jaro

Čarodějnická škola 2017

- **24. března:** Velikonoční dílny (14.00 – Chválenice, hasičárna)
- **30. dubna:** Májka a Čarodějnická škola (16.00 – Chválenice, pergola u rybníka)
- **12. května:** Stopovačka do Chouzov, akce pořádaná společně s Ulitou Chouzovy (14.00 – Chválenice, pergola u rybníka) **(kb)**

POZVÁNKA NA REKONDIČNÍ POBYTY ULITY

Poprvé... Poprvé v novém roce? V březnu? Ano, rok 2018 sice již před nějakou dobou začal, u nás na statku v Chouzovech vítáme nový rok až s první akcí, říkáme jí Velikonoční tvoření. *Sejdeme se v sobotu před Velikonocemi*, pečeme společně velikonoční nádivku, sejeme do květináčů obilí, zdobíme vajíčka různými technikami, vyrábíme, povídáme... Děti se během odpoledne ještě svezou na koníkovi, nakrmí králíky a slepice. Užíváme si pobyt v přírodě, první společné chvíle – od poslední akce (*Vánoční tvoření*) uplynulo totiž hodně času. Případné chladnější počasí kompenzujeme teplými nápoji, teplým oblečením, pohybem. A těšíme se na další akce. Které? Rádi se o kalendář aktivit podělíme....

Na Vánočním jarmarku, pořádaným Českým svazem žen ve Chválenicích, byla vybrána částka pro Ulitu na statku. Peníze byly ihned Ulitě předány. Všem, kteří při jarmarku nakoupili, patří dík. Velké poděkování navíc patří paní, která do jarmarku věnovala výborné pečené čaje. Jarmark tím obohatila a výrazně přispěla k získanému výtěžku pro děti. **(kb)**

AKCE PRO RODINY:

- **28. dubna od 14 hodin:** Stavění májky s pečením buřtů
- **12. května od 14 hodin:** Stopovačka z Chválenic do Chouzov, společná akce s ČSŽ Chválenice
- **16. června od 14 hodin:** Dětský den naruby

Součástí každého zábavného odpoledne je kromě hlavního programu i svezení na koníkovi, krmení králíků a slepic.

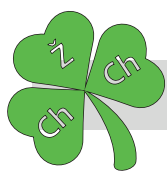
Základem programu každého rekondičního pobytu (kromě divadelního) je čištění koní, svezení na koni – každý účastník minimálně 10 minut denně, krmení králíků, slepic a venčení psa. Struktura programu je podobná jako u příměstských táborů, tedy svačina, program, oběd, polední klid, program, svačina. Náplní divadelního rekondičního pobytu je nácvik představení (písničky, pohádky),

AKCE PRO DĚTI – REKONDIČNÍ POBYTY, OD 8.00 DO 16.00 HODIN:

- 9. – 13. července: Divadelní pobyt
- 16. – 20. července: Pobyt pro starší děti (od 17 let) a dospělé
- 13. – 17. srpna: Pobyt pro starší děti (od 17 let) a dospělé
- 30. července – 3. srpna: Sportovní pobyt
- 6. – 10. srpna: Všeobecný pobyt

které poslední den děti zahrají rodičům.

Všechny akce jsou otevřeny veřejnosti, podrobné informace najdete na webových stránkách www.ulitanas-tatku.webnode.cz a na facebooku *Ulita na statku z. s.* Informace můžete získat i osobně, pokud přijdete na některou z našich akcí na statku. **Mgr. Zuzana BARTOŇOVÁ**

OBRÁZKOVÁ GALERIE MALÝCH ČTENÁŘŮ

Hasiči – Tomáš

Hasiči – Vojtík

Hasiči – Kristýnka

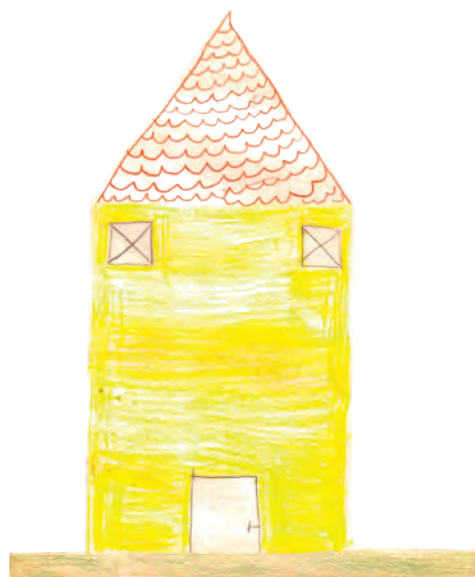
Nikolka Lacinová

Ema Benešová

ELIŠKA
BENETKOVÁ

Eliška Benetková

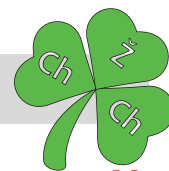

Eliška Benetková

První tři obrázky nakreslili **mladí želčanští hasiči**. Pocházejí z literární a výtvarné soutěže **Požární ochrana očima dětí a mládeže**. Do soutěže se zapojilo mnoho dětí, které nakreslily krásné obrázky. Část z nich vám představujeme.

Další hezké obrázky nakreslily chválenické děti při **akcích Českého svazu žen**. Malovaly je průběžně, ale většinou během masopustního sezení v restauraci Na Radosti.

Kateřina BENEŠOVSKÁ
Jana ŠKALOVÁ

MALÝ VÝLET ZA ŽELČANSKÝMI HASIČI

Ohlédnutí za zimou a přivítání jara

Na závěr loňského roku uskutečnili želčanští hasiči tři krásné akce. Na **Štědrý den** se sešlo v Želčanech na návsi kolem stovky lidí, aby si zde zazpívali vánoční koledy a příjemnou akcí si tak zkrátili čas čekání na Ježíška a popřáli si navzájem krásné svátky.

Foto Zbyněk Mašek

Zpívání u stroměčku v Želčanech 24. 12. 2017

Foto (js)

V pátek **29. 12. 2018** uspořádali želčanští hasiči **výroční valnou hromadu** na které zhodnotili svoji celoroční činnost, byly předneseny zprávy velitele sboru, zprávy o činnosti družstva žen a o činnosti mladých hasičů, zpráva hospodáře a zpráva kontrolní a revizní komise. Hasiči si naplánovali akce na rok 2018 a ocenili čestným uznáním jak mladé muže a ženy za jejich aktivní činnost, tak ty starší za věrnost. Na závěr všem přítomným zahrála dětská hasičská kapela ChoZe Band pod vedením Romana Škaly.

Třetí akcí byl vydařený **Silvestr**, který se konal v našem Kongresovém centru v Želčanech. Akce se povedla, nechyběl ani běh okolo návsi a dokonce se zde zrodil nápad

uspořádat na Nový rok pochod po nově vybudovaných polních cestách směrem na Nezvěstice.

Foto Alena Kaslová

Výroční schůze v Želčanech – zleva: velitel a jednatel sboru Ing. Václav Kasl, Ing. Karel Nolč starosta 9. okrsku a Richard Škala starosta sboru

Foto Alena Kaslová

Noční nápad měl úspěch a tak **Nový rok** želčanští hasiči zahájili v pondělí po obědě **organizací pochodu ze Želčan do Nezvěstic** po staré silnici a zpět přes Olešnou zpět po nové polní cestě. Počasí bylo jarní a pětikilometrového pochodu se zúčastnilo na 50 lidíček. Na závěr se opékali buřty a na sále se ještě dlouho do večera klábosilo.

V zimních měsících a začátkem roku je vždy čas na pořádání kulturních akcí. Ani letos tomu nebylo jinak. **13. 1. 2018** uspořádali želčanští hasiči již osmnáctý **dětský maskarní bál**. Opět se na sále kongresového centra sešla stovka dětí a dospělých a společně si zatancovali a zahráli různé hry. Letošní maskarní bál **provázeli pořadatelky, které byly oblečeny ve stylu Harryho Pottera**.

Tři týdny po dětském báli **3. února 2018** se na sále v Želčanech opět rozezněla hudba, tentokrát na **Hasičském plese**. K tanci a poslechu letos hrála do ranních hodin a ke spokojenosti všech, **skupina Bílá Pěna**.

Pokračování na straně 13

MALÝ VÝLET ZA ŽELČANSKÝMI HASIČI

Foto Lucie Hajšmanová

Novoroční pochod – skupina vychází z Želčan (nahore) a společně se fotografuje u odpočívadla nad Nezvěsticemi (dole).

Foto (jš)

Telegraficky o mladých hasičích

V tuto chvíli máme již za sebou tréninky v klubovně, závody v Dobřanech (3. 3. 2018), kde mladší záčky zvítězily (Kristýnka Šavelová, Magdalénka Škalová a Valentinka Vimrová) starší žáci získali 4. a 16. místo. Některé děti se přes zimu naučily a výborně zvládly **10. 3. 2018 zkoušky odznaků odborností**: Preventista-junior, Preventista, Strojník, Strojník-junior a kronikář. Hodně dětí se zapojilo do literární a výtvarné soutěže *Požární ochrana očima dětí a mládeže* a nakreslilo krásné obrázky. Nejlepší z nich si můžete prohlédnout v obrázkové galerii na jiném místě tohoto časopisu. Všichni se již těšíme na sluníčko a v době, kdy budete číst toto číslo, už budeme mít za sebou první tréninky venku v Chouzovech na hřišti.

Z dětského maškarního bálu v Želčanech

Den proti rakovině 2018 aneb Květinový den

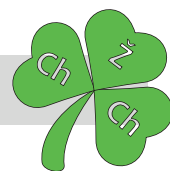
Středa 16. 5. 2018 odpoledne – Český den proti rakovině – 22. ročník. Už třetí rok vyrazí do ulic našich vesnic želčanští hasiči, aby podpořili *charitativní akci*, na které budou prodávat *kvítky měsíčku lékařského*. Cílem sbírky je preventivně působit na širokou veřejnost prostřednictvím letáků s informacemi. Za nabízené kvítky měsíčku lékařského získat *prostředky na boj proti rakovině* – na nádorovou prevenci, zlepšení kvality života onkologických pacientů, podporu onkologické výuky, výzkumu a vybavení onkologických center.

Zakoupením kytičky měsíčku lékařského v hodnotě min 20,- Kč za kvítek přispějete do sbírky na boj proti rakovině. *Barva stužky kytiček pro letošní rok je vínová.* Více informací o sbírce najdete na těchto internetových stránkách: <https://www.denprotirakovine.cz/>

Všechny akce SDH Želčany

- **5. 5. 2018 od 10 hodin:** SDH Želčany pořádá soutěž mladých hasičů v Chouzovech - Chouzovský rybník
- **8. 5. 2018 od 13 hodin:** SDH Želčany pořádá v Želčanech rybářské závody - Ploutef Fest
- **16. 5. 2018** - Český den proti rakovině aneb květinový den - charitativní akce - zajišťuje SDH Želčany

Jana ŠKALOVÁ

PESTRÉ JARNÍ TRADICE NA CHVÁLENICKU

JARO – TO V MINULOSTI NEBYLY VE CHVÁLENICÍCH A JEJICH OKOLÍ JEN TRADICE SPOJENÉ S VELIKONOCEMI. KOLEDOVÁNÍ BYLO SPOJENO I S DALŠÍMI SVÁTKY. PATŘILA K NĚMU CELÁ ŘADA ŘÍKANEK. ROZSAH ČASOPISU NEDOVOLUJE PŘEDSTAVIT SI JEJICH TEXTY, ALE ČASEM SE S VÁMI O NĚ JISTĚ PODĚLÍME.

Svatý Řehoř

Průvodce jarními zvyky začneme **12. března**, kdy má svátek *Řehoř*. Býval *patronem školáků* a ti se mu odměňovali *rozvernou koledou*. Chlapci přestrojení za vojáky a děvčata s koši a nádobami obcházeli stavení a prozpěvovali koledu.

První chlapec v průvodu představoval Řehoře a nesl korouhev. Ostatní měli na hlavách pozlacené papírové čepice. Nadílka byla odnesena do školy, kde učitel s manželkou vystrojili dětem hostinu. Někdy učitel zařídil k hostině dokonce muziku. 12. března začínaly také polní práce. Když přijížděl orač z pole, byl polit studenou vodou, aby nebyl líný.

Smrtná neděle a Zvěstování Panně Marii

Na **18. března** letos připadá *Smrtná neděle*. O dva týdny *předchází Boží hod velikonoční*. Smrtná neděle byla dětmi oblíbená pro tradici *vynášení Smrtky* (Smrtholky, Zimy), symbolu dlouhé zimy, ze vsi. Tento zvyk byl v minulosti spojen s nošením líta, symbolu nadcházejícího jara a nového života. Staří Čechové si *Smrtholku* představovali jako odpudivé strašidlo. Byla vyráběna ze slaměného došku prostrčeného loket dlouhým klackem a doplněného rukama nebo – častěji – ze dvou holí svázaných v kříž a obalených slámou. Slámu děti opatřily obličejem, oblékly do šatů a začaly ji zdobit – šátky, bílými hadříky, pentlemi a květinami nebo obrázky na nitkách a větvičkách. Místo korálů měla Smrtka kolem krku šňůru s výdumky neboli výfuky. Šlo o bílé a pestře barvené vaječné skořápky.

Příprava probíhala na *Smrtnou neděli* od časného rána. Když bylo dílo hotové, uspořádaly děti Smrtce pohřební průvod. Dvě nejstarší dívky vzaly Smrtku pod paží a průvod se vydal k potoku nebo rybníku. Cestou se zpívalo. U potoka začaly dívky Smrtku odstrojovat. Holý slaměný došek pak za křiku hodily do vody. Když proud Smrtku odnesl a nikde neuvízla, bylo to znamení, že je zimě skutečně odzvoněno. Pokud však někde uvízla, šlo o

varování, že se zima brání a jen tak lehce se nevzdá. Děti si rozebraly, co kdo půjčil k vyzdobení Smrtky a obrátily se na rychlý úprk. Věřily totiž, že kdo se zdrží a doběhne jako poslední, do roka a do dne zemře.

Protipólem k vynášení Smrtky bylo *nošení líta* neboli

letečka po vsi. Děti obcházely za zpěvu celou vesnici a přály hospodářům dobrou úrodu. *Letečko* bývalo nejčastěji malým stromkem, smrčkem, jedličkou nebo borovicí, kterému se dole osekaly větvičky a kůra se oškrábala. Ponechaný věnec větviček se ověsil barevnými stuhami, barevnými hadříky, papírovými květinami nebo

slaměnými řetězy. Nakonec se opět navěsily barevné a bílé výdumky. Na vrcholek letečka se občas připevňovala malá hadrová nebo papírová panenka. Někdy sloužily jako líto větvičky kočiček. V našem kraji navíc existovala ještě jedna podoba letečka. Šlo o bílou loutku nemluvněte vytvořenou z šindele nebo polínka, zabalenou v peřince.

O Smrtné neděli volila děvčata na plzeňském venkově *ze svého středu královnu Vesnu*, představující dobrou vílu tepla. Dívky ji věnčily sněženkami, poté za veselého zpěvu vymývaly lesní studánku a s kyticemi prvních květů, posluš jara, se vracely domů.

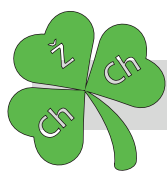
Ve chválenické farnosti *obcházel v týdnu po Smrtné neděli kantor* společně s pomocníky jednotlivé vsi a vybíral od hospodářů pro faráře koledu v podobě „*postních vajec*“. Nejvíce vajec bylo odváděno z panských dvorů, které se ve farnosti nacházely tři. Z každého panského dvora byla odevzdávána jedna kopa vajec. V celé farnosti bývalo po smrtné neděli vybráno celkem osm až devět kop, ze kterých si kantor směl ponechat jednu třetinu.

Dalším významným jarním dnem byl svátek *Zvěstování Panně Marii*, slavený **25. března**. Letos shodou okolností připadá na Květnou neděli. Lidé věřili, že se toho dne otevírá země, aby umožnila hmyzu a plazům opustit zimní skrýše.

Sv. Vojtěch, sv. Jiří a sv. Marek

Ve dnech **23. – 25. dubna** se slaví postupně sv. Vojtěch, sv. Jiří a sv. Marek. Svátý Jiří byl do poloviny 19. století jedním ze dvou dní v roce, kdy se *vrchnosti odváděly daně*. Na tento svátek vítězilo s definitivní platností teplo nad zimou. Pastýři a husopasky ***Pokračování na str. 15***

PESTRÉ JARNÍ TRADICE NA CHVÁLENICKU

Pokračování ze str. 14 museli poprvé vyhánět na pastvu. Pastýř dával husopaskám na pastvě připíjet kořalku a cesta domů byla veselá. Přinesla-li toho dne děvčata před obědem z pastvy první načatou travu, ve vsi je postříkali vodou, aby byla pilná. Odpoledne obcházely husopasky po vsi a koledovaly. V neděli po sv. Jiří byla muzika neboli „kravské hody“. Ženy platily muzikantům, měly volenku a uvíly pro pastýře věnec, který musel mít při muzice na hlavě.

V neděli po sv. Vojtěchovi, sv. Jiří a sv. Markovi (letos připadne na 29. dubna) se konala nejprve malá ranní mše ve farním kostele sv. Martina a poté vyšlo procesí k poutní kapli sv. Vojtěcha na Planinách, kde se odehrála velká mše. Procesí bylo spojeno se čtyřmi zastaveními naplněnými modlitbami. Kaple sv. Vojtěcha byla od svého vzniku v roce 1685 důležitou součástí života ve chválenické farnosti. Ještě ve 2. polovině 19. století se jí lidově říkalo „církvíčka na Planinách“.

Filipojakubská noc a První máj

30. dubna je dodnes slavena tzv. *Filipojakubská noc*. V noci na 1. květen *prováděly své rejdy čarodějnice*. Ochranu proti jejich moci hledali lidé v kouzlech. Největší starost měli o dobytek. Již ráno 30. dubna před východem slunce se trhala tráva na devíti mezích a dávala kravám. Obytné světnice a ovocné stromy se kropily svěcenou vodou. Na prahu domu i chlěva se rozprostřel drn posypaný trním. Před dveře se nasypal písek. Na dveře chlěvů se svěcenou křídou kreslily tři kruhy s křížem uprostřed. Za setmění začala chasa práskat bičí. Nejprve na dvoře, pak na návsi, a šlo se až za ves na návrší, čímž se čarodějnice spolehlivě vyhnaly. Práskání končilo po půlnoci, kdy byl rej čarodějek největší. V tu dobu se totiž měly slétat z komínů na rozcestí a sněmovat. Věřilo se také, že čarodějnice chodí o Filipojakubské noci nahé k dřevěným křížům, z nichž reží třísky, aby jimi čarovaly. Již v minulosti byla noc před 1. májem *spojena s pálením ohňů*, které se neobešlo bez divokých tanců a skoků. Od 19. století je *Filipojakubská noc*

Nejstarší známá fotografie kaple sv. Vojtěcha na Planinách z r. 1897

dní, které letos připadnou na **6. – 8. května**. Během *Křížových dní* chodili lidé za zpěvu náboženských písniček v *procesích do polí*, aby si zde vyprosili hojnou úrodu. V době sucha se k procesí připojil obyčej „*vylévání studánky*“. Dvě dívky klekly u studánky a za zpěvu vylévaly hrnečky vodu. Další dvě děvčata prázdnou studánku „*vymetla*“. To se opakovalo ještě dvakrát u jiných pramenů a průvod se vrátil do vsi, kde se lidé mohli těšit na slavnostní oběd.

Svatý Jan Nepomucký

Sv. Jan Nepomucký má svátek **16. května**. V Plzni byl tento den v minulosti *hlučně oslavován*. Již časně ráno se střílelo z hmoždířů, načež se mládež z celého města sešla u řeky Mže a střílela celé dopoledne do vody. Tento den byl od roku 1774 významný také pro chválenický farní kostel. Hlavnímu oltáři v kostele sv. Martina bylo přiznáno právo hlavního oltáře s možností získat u něho odpustky. Dnem, kdy se *pouť za odpustky ke chválenickému hlavnímu oltáři* konala, byl právě 16. květen.

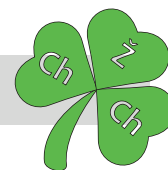
Svatodušní svátky neboli Letnice

Konec května s sebou přináší *Svatodušní svátky* neboli *Letnice*. Stejně jako Velikonoce a Vánoce, také Letnice měly v neděli svůj Boží hod, první a hlavní svátek. Následovalo svatodušní pondělí a sva-

Pokračování na str. 16

Na cestě z kostela sv. Martina do Nezabavětic (konec 19. století)

PESTRÉ JARNÍ TRADICE NA CHVÁLENICKU

Pokračování ze str. 15 todušní úterý. O Božím hodu probíhala velká mše se zpěvem ve farním kostele, v pondělí ve filiálním kostele Všechných svatých v Nezvěsticích a v úterý proběhla mše ve filiálním kostele sv. Vavřince v Žákavě. Letnice jsou *pohyblivým svátkem*. Boží hod svatodušní, den Seslání Ducha svatého, totiž připadá na padesátý den po Božím hodu velikonočním. Teprve tímto dnem, který letos připadne na **20. květen**, končí doba velikonoční.

O Božím hodu svatodušním se vozila na vyzdobené káře „letnička“. Byl to sedící chlapec, celý zakrytý kvítím, zpravidla hoch, který toho dne nejpozději vyhnal na pastvu. Káru táhla skupina dalších chlapců, poháněná kočím. Spřežení mělo na šatech zavěšené zvonečky a rolničky. Jezdili od stavení ke stavení a zpívali žertovné říkanky. Při koledě sbíral jeden z kluků do koše dary. Po obdarování hleděli hoši co nejrychleji zmizet, aby je hospodáři a hospodyně nepolili. Poté, co obešli celou ves, zavezli káru do rybníka, kde letničku vymáčeli. Večer chodila mládež po staveních a odříkávala škádlivé říkanky.

Další svatodušní tradice mívaly lehce erotický náboj. Jednotlivci vnikali tajně do dvorů, kde byla *zamilovaná děvčata*, a sbírali vědra, váhy, kadečky, nebyly-li včas uklizeny. Vše snesli na náves. Cestíčky mezi obydlenými zamilované dívky a jejího hochy vysypali vápnem nebo popelem.

V noci z Božího hodu svatodušního na pondělí svatodušní chlapci stavěli máje. Na jedlový strom, pěkně rostlý a oloupaný, připevnil se na konci malý opentlený stromek, z jehož spodních větví visel jeden či dva věnce. Ráno již stály „májky“ přede všemi staveními, kde byla nějaká milovaná dívka. Na návsi pak stála společná velká májka, zvaná také „babská“.

V pondělí svatodušní chodily děti po statcích a opět koledovaly. Dostávaly odměnou čerstvé máslo. Odpoledne přišel čas pro zábavu dospělých. „Král“ s družinou jeli na koních, další hoši kráčeli pěšky a všichni společně byli oblečeni ve *svátečních krojích*. Obcházeli všechna stavení ve vsi. U každého se zatančilo a zazpívalo a *děvčata se musela vyplatit zlatníkem* nebo i větším penízem.

Po obchůzce se všichni sešli na návsi, kde byla postavena *chvojová bouda*. „Písař“ na králův rozkaz vyndal z boudy psaní a *biřic* jej předčítal. Byla to *veršovaná chvála jednotlivých děvčat*, nebo i *žertovná hana a kritika hospodářů a hospodyně*. Předčítání bylo rozvláčné, a proto

všichni radostně uvítali konec. Na závěr vystoupil „kat“ a stílnal kohouta či žábu, načež vykřikl „*biřic*“ a koně se tryskem rozjeli. Byl honěn král, který se nesměl dát chytit.

Slavnost Božího těla

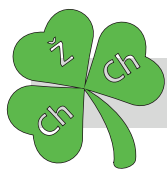
Jedenáct dní po Svatodušních svátcích následovala *slavnost Božího těla*. Letos tento svátek připadne na **31. květen**. Na Boží tělo sledovali hospodáři pečlivě počasí. Věřili totiž, že „*zažene-li déšť na Boží Tělo od oltářů, zažene žence od záhonů*.“ Podobná pověra se nám zachovala i při dni sv. Medarda (8. června).

Lidé, kteří šli na Boží tělo do kostela, si s sebou nesli k *posvěcení věnečky a věnce*, zhotovené z lučních bylin. Hospodyně tento věnec dávaly dobytku, a to především kravám při telení. Věnečky se také za bouřky pálily v kamnech. *Chránily tím celé hospodářství před bleskem a krupobitím*. Ve chválenickém farním kostele začínala o Boží tělo velká mše s požehnáním věnečků v 9 hodin ráno. Před polednem se vydalo od kostela procesí do vsi.

Po mši se šlo v průvodu k *jednotlivým oltářům*. Oltáře byly čtyři, u každého z nich se četl začátek evangelia a u každého se udělovalo požehnání. Průvod byl spojován s prosbami za příznivé počasí pro nadcházející léto a za ochranu před různými živelnými katastrofami. Větvíčky břízy a lípy, které zdobily oltáře prý měly zázračnou moc. Pokud se takový proutek zasadil na pole, kde byl len, vyrost pak len do závratných výšek. Cestu, po které kráčel kněz, děvčata hojně posypávala květy a lístky. Před každým domem bývalo tento den pečlivě zameteno. Na počátku 20. století bylo zvykem, že *rodiny stavěly před svým stavením malé oltáře* podle svého vkusu. Mše s procesím se konala také ve filiálním kostele v Nezvěsticích.

V Žákavě se *slavnost s posvěcením věnečků* a procesím konala později – *třetí neděli po Božím hodu svatodušním*. V tento den, který letos připadne na **10. června**, přicházely na chválenickou faru selky a přinášely letníky. Letníky byly jednorázovou naturální daní farářů v podobě vajec, sýra či másla. Z každé krávy ve farnosti dostával farář půl žejdlíku másla a z panských dvorů po jednom bochníku sýra. Pokud farník nevlastnil krávu, dával farářův různý počet kuřat nebo vajec. Aby lidé ušetřili, přiznávali farářův úmyslně menší počet krav, než skutečně měli. Při *příležitosti vybírání „letníků“* bylo

Pokračování na str. 17

PESTRÉ JARNÍ TRADICE NA CHVÁLENICKU

Pokračování ze str. 16 na faře přichystáno pohoštění, které údajně kněze stálo více než obdržené dary. Během slavnosti bylo spotřebováno půl sudu piva, koláče z půl měrice a chléb z další půl měrice.

Svatojánská noc

Po letním slunovratu přišel **24. června** svátek *Jana Křtitele*. Předvečer svátku – noc z 23. na 24. června – byl plný tajemného kouzla, podobně jako noc Filipojakubská. Na návrších se opět zapalovaly ohně. Ohořelé větve z ohně se stavěly mezi len, aby byl vysoký, anebo mezi obilí, aby netrpělo hmyzem. Stavení a chlěvy se opět chránily před zlou mocí čarodějnic, podobně jako při Filipojakubské noci.

Nezadaná děvčata se pokoušela o *Svatojánské noci* dozvědět něco o své budoucnosti. **23. června večer** vybíhala na louku trhat „devatero kvítí“. Všeobecně se totiž věřilo, že bylinky trhané během této noci mají neobyčejnou moc. Když odbíjelo jedenáct hodin, musela dívka trhat právě devátý kvítek a po odbíjení hodin naslouchat, odkud se ozve hlas. Z té strany měl přijít ženich. *Děvčata pletla z kvítí věnečky*, kterými zdobila sebe i hranice z jedlového dřeva. Po zapálení hranice se kolem tančilo, *děvčata prohazovala věnečky skrze plameny* a chlapci se je snažili chytat. Pokud věneček zadané dívky chytil její milý, považovalo se to za dobré znamení – dvojice si měla zachovat věrnost. Pokud vínek nepřeletěl, věřilo se, že se dívka stane maminkou. *Přes ohně se také skákalo*. K nebi se vyhazovala zapálená košťata, aby se čarodějnice držely v uctivé vzdálenosti od vsí. Také se zapalovala loukoťová kola a pouštěla se jako symbol zapadajícího slunce ze strání dolů. *Nezadané dívky své věnečky také v předvečer svátku sv. Jana Křtitele pouštěly po vodě* a věřily, že jim najdou ženicha. Věnečky se také házely na stromy. Které dívce se věneček zachytil, provdala se do roka, které spadl, zůstala ještě svobodná. Děvčata si také dávala věnečky pod polštář a věřila, že se jim milý zjeví ve snu. Jindy věneček pokládala na rozcestí. Věřila, že pokud na místě vydrží do druhého dne, svatba v následujícím roce je jistá.

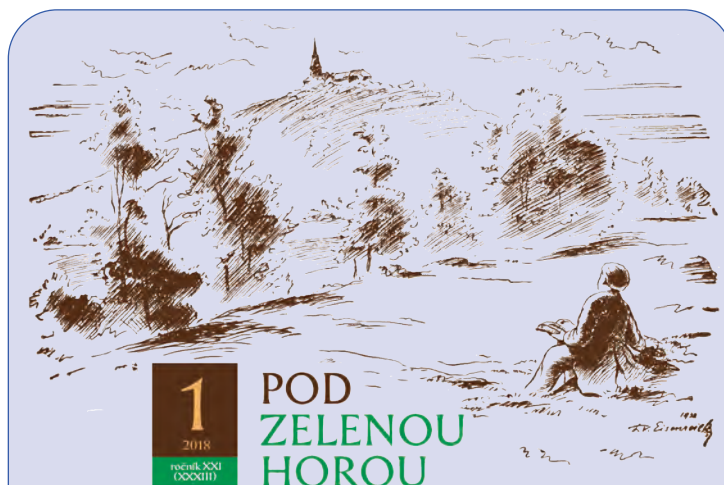

Svatojánské tradice nám nedávno představila také pohádka *Svatojánský věneček*.

O svatojánské noci rostlo v lese tajemné kapradí se zlatým květem. Kdo měl čisté srdce a utrl jej, byl bohatý a šťastný po celý rok. Na tajemnosti dodávala této noci také zelenavá světla svatojánských mušek, kterých je právě v tomto období požehnaně.

Svatý Jan a Pavel

Dvanáct dní po sv. Janu Křtiteli (**26. června**) byl ve chválenické farnosti slaven svátek *sv. Jana a Pavla*. Tento den se opět konalo *procesí se mší svatou na Planinách*. Tři dny po sv. Janu a Pavlu, **29. června**, byl slaven svátek *sv. Petra a Pavla*. Šlo nejen o další ze dní, které oplývaly tajemnou mocí, ale také o den, který přinášel neštěstí. Mládež se bála koupat a řeka zůstala i při největším vedru prázdná, neboť toho dne se muselo údajně *devět lidí utopit a devět oběsit*. Touto nepřilíš optimistickou tradicí své putování za jarnímu zvyky ve Chválenicích a okolí ukončíme. Příště si připomeneme zvyky spojené s létem.

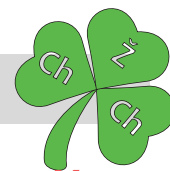
1
2018
ročník 2018 (200000)

POD
ZELENOU
HOROU

Vlastivědný sborník jižního Plzeňska

Prostřednictvím **Domu historie Přešticka** jsme dostali příležitost spolupracovat s vlastivědným sborníkem *Pod Zelenou Horou*. V těchto dnech vychází číslo, ve kterém si můžete přečíst více o tom, jak se ve Chválenicích a jejich okolí slavily velikonoční svátky. V případě zájmu kontaktujte přeštické muzeum.

Jiří SANKOT

NEVÍŠ, KDO TO UDĚLAL? JE TO KRÁSNÝ, VIĎ...

Rozhovor s umělcem Lukášem Řezníčkem

V České republice žije celkem 102 982 lidí se jménem Lukáš. Jde o 27. nejčastější jméno. Celkem 3 027 lidí s příjmením Řezníček. Jde o 335. nejčastější příjmení. **Lukáš Řezníček**, s kterým jsem si tentokrát popovídala, ten je však jen jeden, *sympatický mladý kluk*, kterému se podařilo probudit většinu Plzeňanů z šedi každodenního spěchu, zakuklenosti a netečnosti. Lukášovi se podařilo otevřít jim oči a začít se dívat kolem sebe a vnímat krásu každodenního života, užívat si běžnou cestu do práce, do školy i za jinými povinnostmi. Promluvil k nim prostřednictvím *street artu* – umění, jež se poslední dobou objevuje na ulicích či dalších veřejných prostranstvích. Svou tvorbu se rozhodl propojit s místy, která jsou v Plzni dominantami a nesou si svou historii a svůj příběh. Drobné plastiky instaloval na obrubník u *plzeňské katedrály*, na chodník k *Tylovu divadlu* a na schody u *Velké synagogy*.

„O tom, že bych chtěl město oživit jsem přemýšlel už delší dobu a impulzem byla vánoční procházka po náměstí. Snažil jsem se najít prostor, kam bych nainstaloval nějaké dílo. Když jsme šli okolo andělíčka – „ošahánka“, říkal jsem si, tady by to šlo. Je to kouzelné místo, které je na očích a je symbolem naděje pro všechny, kteří k němu přicházejí s prosbou o splnění přání.“

S instalací plastik Lukáš rozpoutal „mediální vlnu“, po-

dařilo se mu je *nainstalovat potají*, a trvalo několik dní, než si jeho děl lidé všimli.

„Chtěl jsem, aby díla nenarušovala ráz budov a nikoho neurážela, zároveň jsem vybral taková místa, abych nepoškodil žádnou z památek. O tom, že plastiky zapadly do vybraného prostoru svědčí i to, že trvalo nějakou dobu, než si jich někdo všiml. Den po umístění rukou u katedrály, jsem vyslal mého strejdu s tím, že mám na náměstí instalovanou sochu, ať se jde podívat. Volal mi, že tam nic nevidí.“

V okamžiku, kdy se plastiky objevily na prvních fotografiích turistů, však začala kolem nich nekončící *diskuze na so-*

ciálních sítích i v médiích. Plzeňáci začali žít tajemným příběhem, pátralo se nejen po autorovi, ale i po námětu a skrytém významu jednotlivých plastik. I na mé „facebookové“ zdi se objevily obrázky plastik s komentářem „Nevíš kdo to udělal? Je to krásný vid'...“.

Ruce držící katedrálu sv. Bartoloměje jsou symbolem naděje.

V okamžiku, kdy se Lukáš přihlásil k nádherným plastikám jako jejich autor, změnily se hlášky na mém Facebooku na „To je Chváleníček, ten je dobrej, znáš ho? Jakej je?“

Na tu poslední otázku odpoví krátké *portfolio*, které jsem si po vás při příležitosti dnešního rozhovoru vyhledala. Lukáš Řezníček se naro-

Pokračování na straně 19

Stopy na schodech synagogy jsou odlitky nohou manželky Evy a dcerky Aničky. Jsou připomínkou smutného transportu lidí do Terezína.

NEVÍŠ, KDO TO UDĚLAL? JE TO KRÁSNÝ, VIĎ...

Pokračování ze strany 18 dil 23. února 1988 v Plzni Je mladým talentovaným umělcem, který *zaměřuje svoji tvorbu na práci s kamenem a kovem*. Vystudoval Střední průmyslovou školu kamenickou a sochařskou v Hořicích, obor kamenosochař (2004-2009). V době studia se zúčastnil několika sympozií, výstav a soutěží. Zde uvádím příklady:

- **2006** – návrh díla "Ohnivý kozel" pro město Chrudim
- **2007** – "FOR ARCH" Praha- účast na soutěži, téma "Gotický krab"
- **2007** – dílo "Masky" umístěné u Vysoké školy báňské Ostrava
- **2007** – sympozium v Mariánských Lázních, dílo "Víly"
- **2007** – sochařské sympozium Chrudim, dílo "Žena"
- **Červen 2011** – 1. vlastní výstava v institutu Alliance-Française de Plzen
- **2013** – studium na střední škole v Oselcích (umělecký kovář)
- **2013** – stálá expozice ve Velké židovské synagoze v Plzni
- **2013** – sympozium v Holovousech, dílo Embria
- **2014** – pozvání na výstavu Letnice umělců do prostor chrámu sv. Bartoloměje, vystavovaný kus (kořeny víry) ponechán v kostele
- **2014** – výstava v Chateau Mcely, 5 kamenných soch

A jaký je Lukáš v soukromí, jak se posunula jeho profesní dráha, co má rád a co nového chystá? V tom už vám napoví následující rozhovor.

Jak vznikla tvoje láska k umění, už v dětství? Ovlivnila tě tvá rodina, prostředí, ve kterém jsi vyrůstal?

„Hlínu jsem bral do ruky už od mala. Ve školce jsem pořád něco plácal z modelíny a pak mě naši dali do „lidušky“, tam jsem pak chodil dvakrát týdně několik let. Bavilo mě to, chtěl jsem to sám, naši mě ani netlačili A začal jsem tvořit dřív než táta. Později jsem začal chodit na přípravku na Zámeček v Plzni, protože jsem myslel, že tam budu studovat, ale pak jsem se dozvěděl o Hořicích, kamenosochařské škole, která má tradici a jméno. Je i na strategickém místě, těžší se tam pískovec.“

Jaké předměty se vyučují na tak specifické škole?

„Především modelování a malba, ta mě tolik nebaví. No a pak taky třeba dějiny a němčina.“

Malba tě tolik neoslovuje, ale není pro tvou tvorbu důležitá? Nepracuješ se skicami?

Grimasy u divadla J.K.Tyla vzdávají poctu umělcům.

„To určitě ano, když připravuju třeba nějaké téma na zakázku, tak si udělám jednoduchý náčrt ve více variantách a případně pak i zmenšeninu z hlíny.“

S jakým materiálem pracuješ?

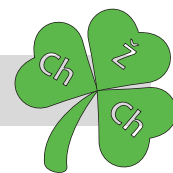
„Nejradši kombinuju kámen se železem.“

Je sochařina tvé povolání, živí tě? Máš někdy dny, kdy se ti nechce nic dělat?

„Já dělám přes kameničinu téměř všechno, kromě toho, že si připravuju věci na výstavy, přes zimu jezdím štípat kostky do kamenolomu, dělám písmo na hřbitovech, pomníky, památky. Pro mikroregion jsem nedávno některé restauroval. Tady v okolí jsem dělal boží muka. Zatím se tedy vlastní tvorbou neužívám. Musel bych se dostat víc do povědomí lidí.“

Jak se ti líbí socha růžového králíčka v Plzni na Lochoťině? Zobrazuje dnešní konzumní společnost, je vylitá z betonu – je toto vlastně socha? Vytvořil jsi někdy také něco kontroverzního, nebo jsi spíše příznivcem vkusné a uchopitelné tvorby?

„Je to socha, beton na železné konstrukci. Sochu máš i z plastu nebo z laminátu. Já s plasty zatím nepracuju, nelíbí se mi, mám rád, když si na sochu zaťukáš a má svůj zvuk, který ti tyhle materiály nedají, necítím v nich tu hodnotu. Ten králíček se mi líbí, je dobře zpracovanej a ta postava člověka realisticky stylizovaná do tvaru mrkvičky má svůj vtip. Líbí se mi i ta myšlenka autora, ale nechtěl bych být v jeho kůži a čelit té vlně kritiky. Kontroverzní témata jsou mi blízká, ale pro mou tvorbu jsem raději volil dílo, které nikoho nepobouří a je blízké všem lidem. Když jsem třeba připravoval návrh Jana Nepomuckého, tak jsem tohle téma zpracoval tradičně, i **Pokračování na straně 20**

NEVÍŠ, KDO TO UDĚLAL? JE TO KRÁSNÝ, VIŠ...

Pokračování ze strany 19 když mám rád moderní styl, tak v tomhle případě se mi líbilo rozvinout myšlenku jeho památky spíš tímhle směrem.“

Kde čerpáš inspiraci? Zdá se ti o svých budoucích dílech?

„Ve snech ne, ale když usínám, tak si přemýšlím.“

Kdy se ti nejlépe tvoří, po ránu nebo naopak večer nebo v noci?

„To je různý, jak kdy. Teď připravuju výstavu a té věnuju hodně času a mám pocit, že je to to nejlepší, co jsem udělal.“

Výstavu kde?

„V Plzni v budově ČSOB na Americké. Jsou tam velké otevřené prostory.“

Je možnost si nechat u tebe na zakázku vytvořit třeba sochu do zahrady?

„Jasně.“

Máš nějaký vzor, umělce, který tě svou prací oslovil a měl na tebe vliv?

„Nehledám vzory, snažím se mít svůj rukopis.“

Loučíš se těžko se svými díly, když je předáváš?

„Vždycky, když udělám něco nového, tak jsem pyšnej a mám pocit, že je to to nejlepší, co jsem kdy vytvořil a říkám si, teď bych to nejradši neprodal. Za nějakou dobu člověk pozapomene, jakou to dalo práci a kolik to vzalo času, přijde něco dalšího a já se dokážu s dílem rozloučit. Když si ho někdo koupí, tak se loučím rád.“

Máš radši pivo nebo víno?

„Pivo piju většinou s klukama a víno se ženou.“

Oblíbené jídlo?

„Pořádný steak.“

Co máš ještě rád, co tě baví?

„Rybaření, tetování.“

Máš do budoucna nějaké přání?

„Já nevím, já jsem spokojenej, aby byly moje holky zdravý.“

O vystavených exponátech v synagoze jsem se dozvěděla až od Lukáše, nejsou totiž u nich zatím žádné autorské popisky, jsou tak rovněž v anonymitě, což plně vypovídá o autorově skromnosti a pokoře a to nepřeháním. Za jeho další tvorbou se můžete vydat od 3. 4. na již zmíněnou výstavu v Plzni v prostorách ČSOB a také do kostela „duchů“ v Lukové, kam zapůjčil exponáty anděla a kříže. Část plzeňských street artových plastik musela být dočasně odstraněna, avšak s velkou pravděpodobností budou instalovány zpět, pouze budou umístěny tak, aby vše bylo dle předpisů. Plzeňané si Lukášovy plastiky zamilovali a nenechají si je vzít. Lukáš se tak svou prací nasmazatelně zapíše do historie a my na něj můžeme být pyšní a přát mu, aby se jeho tvorba dál vyvíjela tím správným směrem a přinášela mu nejen radost, ale i pocit, že

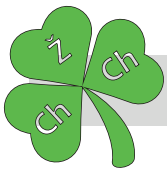
se o ni může podělit a nezůstane jen za zdmi jeho ateliéru.

Vlevo:
Lukáš Řezníček
ve své dílně

Vpravo:
Jedno z dalších
zajímavých děl
Lukáše Řezníčka

**Kateřina
BENEŠOVSKÁ**

Jasánek

Stránka pro kluky a holky z Chválenic, Želčan a Chouzov

Autor loga: Zbyněk Boehm, autorka přílohy: Kateřina Benešová

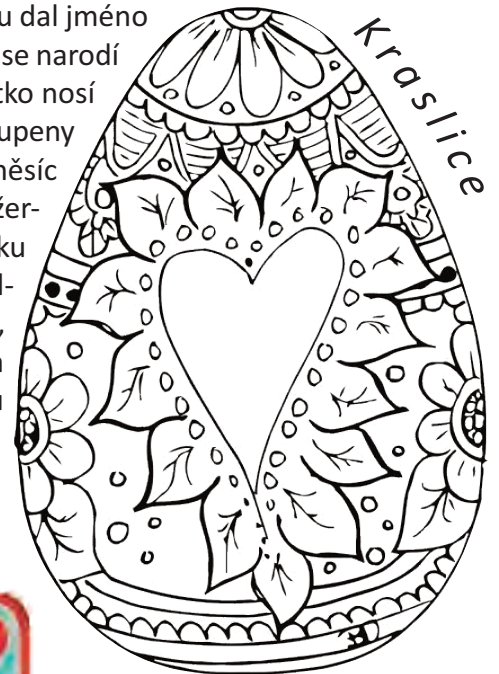
Kde berou jednotlivé měsíce v roce svá jména? Tak třeba ty jarní. **Březen**, kdo mu dal jméno a podle čeho? V březnu přichází na svět zajíčci „*březňáčci*“ a další mláďátka, která se narodí zvířecím maminkám, kterým se říká, že jsou „*březí*“ v době, kdy budoucí mláďátko nosí v bříšku. Tak možná proto se tento měsíc tak jmenuje. A určitě také proto, že raší pupeny na břízách. A co další měsíc v pořadí, **duben**? Že by od dubu? No jasně, v tento měsíc totiž na stromech dubech vyrůstá nové listí. Těž se mu říká *april*. Znáte aprílové žertíky a protivné *aprilové počasí*, které si z nás dělá legraci, protože chvíli prší, chvíli sněží, pak vykoukne sluníčko a pořád dokola? A **květen**? Hádejte, to je přece jednoduché... V květnu to v přírodě začíná krásně vonět, protože vše kvete, stromy, keře i květiny. Květnu se také říká Máj, rodí se „*májová*“ kočata, staví se *májka* a občas přijde i „*májový*“ deštík, přepřška, která osvěží kvetoucí přírodu a dá jí sílu se zazelenat.

Kudy ke sněženkám?
Najdete správnou cestu k jarnímu kvítí?

Omalovánky pro vás
Vymalujte si kraslice a lidový kroj.

Plzeňský kroj

